

Sharkatag 2015

Haaienonderzoek met de hengel

TEKST: Pieter Beelen en Niels Brevé, Sportvisserij Nederland
FOTOGRAFIE: Theo Modder, Peter Verhoog en Sportvisserij Nederland

Sharkatag is een jaarlijks terugkerend evenement waarbij honderden sportvissers vanuit Neeltje Jans gericht vissen op de gevlekte gladde haai. Elke haai wordt voorzien van een merkje en weer vrijgelaten, met de bedoeling om meer over het bijzondere leven van dit dier te weten te komen. Het evenement vraagt daarbij de speciale aandacht voor alle haaien en roggen in de Noordzee. Deze dieren zijn ondanks hun gevaarlijke uiterlijk nogal kwetsbaar gebleken voor overbevissing. Goede biologische kennis moet zorgen voor voldoende input voor een passend visserijbeleid.

Na het vangen worden de vissen voorzien van een merkje en weer losgelaten.

Historisch gezien kende de Noordzee een gezonde populatie haaien en roggen met maar liefst 25 soorten kraakbeenvissen (*elasmobranchen*). Mede door overbevissing zijn de populaties langs de Nederlandse kusten echter sterk afgenomen. Een aantal soorten zoals de sidderrog, komen hier zelfs niet meer voor. Wie schetst dan ook de verbazing toen in 2009 weer gevlekte gladde haaien (*Mustelus asterias*) werden gevangen door Zeeuwsche sportvissers. Om meer te weten te komen over hun nieuwe doelsoort startte Sportvisserij Nederland in 2011 een merkprogramma. Via de onderzoeksinstelling IMARES werd toestemming voor dierproeven verkregen voor een groep van vijftien 'taggers'. De kapiteins van de charterschepen volgden een cursus haaienmerken en werden voorzien van tangen, tags, invullijsten en informatie over het project. In het vervolg krijgt elke haai die gevangen wordt aan boord van een van deze schepen een merkje met daarop een uniek nummer. Aan de achterzijde van het merkje staat de website www.haairog.nl vermeld en het telefoonnummer van Sportvisserij Nederland. In de database heeft Sportvisserij het unieke nummer van de haai gekoppeld aan het email-adres van de vanger. Als de haai ooit wordt teruggevangen krijgt hij alle informatie over 'zijn' haai per e-mail toegestuurd. Door deze informatie is bijvoorbeeld te achterhalen hoe ver de haai is gezwommen, waar hij is teruggevangen, hoeveel dagen er tussen de twee vangsten zit, of de haai is gegroeid en of de haai is teruggezet.

Een uniek evenement

Omdat de kwantiteit van de terugmeldingen afhankelijk is van bekendheid van dit project en om speciale aandacht te vragen voor de haaien en roggen, organiseert Sportvisserij Nederland elk jaar het evenement Sharkatag. Inmiddels is de vierde editie alweer achter de rug en is Sharkatag uitgegroeid tot een populair fenomeen. Ook dit jaar waren binnen twee weken de vierhonderd beschikbare plaatsen volgeboekt. Tijdens Sharkatag varen tien boten gedurende drie dagen vanuit de haven in Neeltje Jans de Noordzee op. Jong en oud, vader en zoon, moeder en dochter, broers, vrienden en collega's, de meest uiteenlopende vissers nemen er aan deel. Er zijn enkele zeer ervaren haavissers bij, maar ook 'opstappers' die nog nooit een hengel hebben vast gehad.

Tijdens de vierde editie van Sharkatag in 2015 zijn maar liefst 81 gevlekte gladde haaien gevangen, gemerkt en weer vrijgelaten. Voor het eerst tijdens de sharkatag werden ook twee ruwe haaien gevangen van ruim een meter lang. Ruwe haai wordt normaal nauwelijks langs de Nederland kust aangetroffen. Opmerkelijk was ook de vangst van negen pijlstaartroggen. Het heeft er alle schijn van dat deze dieren in wat hogere aantallen voorkomen in de Delta. Roggen worden momenteel nog niet gemerkt omdat voor het merken van deze vissen speciale merkjes (Patterson Discs) nodig zijn.

Kennis maken met bijzondere dieren.

Dit jaar deden ruim vierhonderd mensen mee aan Sharkatag.

Relatiedag voor haaien en roggen

Om de bewustwording voor haaien en roggen extra te verhogen is de eerste dag van Sharktag altijd exclusief voor speciaal genodigden. Sleutelfiguren uit de politiek, visserijbeleid, haaienbescherming en natuurorganisaties gaan samen de zee op, maken kennis met elkaar en met de haaien. Tegelijkertijd leveren ze gegevens aan voor het onderzoek.

Resultaten

Momenteel zijn er al meer dan 2.000 haaien gemerkt waarvan er honderd terug zijn gevangen. Een exemplaar die bij Zeeland was gemerkt is voor de Spaanse grens teruggevangen. Haar winterse reis was goed voor 1.400 km. Het blijkt dat vooral de volwassen vrouwtjes ver naar het zuiden zwemmen om in de zomer weer terug te keren naar de Zeeuwse delta, om hier levende jongen ter wereld te brengen. In een volgende editie zal uitgebreid worden ingegaan op de resultaten van dit onderzoek en de conclusies die er uit kunnen worden getrokken. **V**

Sharktag heeft een herkenbaar logo.

Tijdens de editie van 2015 werden er ook twee ruwe haaien gevangen.

